

Høringssvar til Udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2025/2026. Journalnummer 25-11-000017.

Økologisk Landsforening har gennemgået det fremlagte udkast til ændring af gødningsnormer for grise.

Ud fra de oplysninger, vi har fået stillet til rådighed, ser det ud til, at soantallet på bedriften, skal reduceres med omkring 50 % for at kunne holde sig inden for den sænkning af fosforloftet, som også træder kraft fra august i år. Det vil sige, enten skal antallet af dyr nedbringes, eller bedriften skal erhverve nye arealer.

Det er en drastisk ændring, som ikke kan gennemføres til planperiodens start. Hvis tilpasningen skubbes til senere på året, vil udfordringen kun blive endnu større for at udligne den overskridelse, der har været i de forudgående måneder af planperioden. Da gødningsnormerne for fjerkræ blev hævet med 10% til planperioden 2024/25, blev der givet et års varsel. I det her tilfælde stiger fosfornormen med 30 – 37% og samtidigt sænkes fosforforloftet, helt uden nogen varslingsperiode, så producenterne kan tilpasse sig.

Af materialet fremgår det også, at kvælstofnormen fra søer stiger mellem 6 og 11,6% og fosfornormen for smågrise og slagtegrise stiger mellem 7,1 og 8,7%. Det er også væsentlige stigninger, som sammenholdt med situationen med fjerkræ i sig selv kunne berettige en varslingsperiode.

I Økologisk Landsforening stiller vi os meget uforstående overfor, at vi først bliver adviseret om, at der er ændringer på vej af denne størrelse via en høring og med i ikrafttrædelse seks uger efter, høringen er sendt ud.

Det fremgår af materialet, at styrelsen er klar over, der er tale om store ændringer, hvorfor de henviser til, at det skal løses med type 2-foderkorrektioner. Det er imidlertid ikke realistisk at

sætte i værk på så kort tid, da kravene til dokumentation er omfattende. Det er også usikkert hvor stor effekt, det har på beregningerne.

Ændringer af denne størrelse kræver et varsel, så bedrifterne har rimelig tid til at tilpasse produktionen. Dertil er der behov for stor sikkerhed for kvaliteten af den data, der ligger til grund for beregningerne.

Vi er bekendt med, at Aarhus Universitet går i gang med fosforforsøg hos økogrise dette efterår med henblik på at kunne fastsætte den reelle P-udskillelse fra økogrise.

Vi finder det uansvarligt at indføre nye gødningsnormer, der kan betyde, at bedrifterne skal halvere deres sohold med så kort varsel og vel vidende, at der er ved at blive igangsat forskning om netop fosforudskillelsen.

Vi kan dertil oplyse, at med den trinvis opstramning af fosforloftet, der blev varslet i 2019, ville øko griseproducenter uden den ændring af både N- og P-normerne, som nu udmeldes betyde, at producenterne kvælstofniveau på bedriften kom ned på under 65 kg N/ha. Den varslede ændring vil derfor betyde, at producenterne skal drive deres jordbrug med så lidt gødning, så det vel nærmest betragtes som havende karakter af braklægning.

Økologisk Landsforening vil derfor insistere på, at ændringen tidligst kan træde i kraft fra planperioden 2027/28, og efter resultaterne fra forskningen om fosforudskillelsen ligger klar. Det skal sikre kvaliteten af data og give producenterne mulighed for at foretage tilpasninger i deres fodring herunder om nødvendigt reducere dyretallet eller finde tillægsarealer.

Økologisk Landsforening stiller sig i øvrigt uforstående overfor, der ikke er foretaget nogen form for konsekvensanalyser. Hvilken betydning har det miljømæssigt sammenholdt med størrelsen på økologisk griseproduktion, hvad er den erhvervsøkonomiske konsekvens og mulighederne for at have udendørs sohold i fremtiden.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed